

DD, bildiğiniz gibi Nisan ayı sonunda Sovyetler Birliği'nin Ukrayna bölgesinde, Çernobil kentindeki atom elektrik santralinde bir ~~akaza~~ meydana geldi. Bu kaza haftalar boyunca iletişim araçlarının temel konularından biri oldu. Olmaya da devam ediyor. ~~Ana~~~~xxx~~~~dikkati~~~~çeken~~~~şey~~~~var.~~~~xxx~~~~Dikkati~~~~çeken~~~~bir~~~~şey~~~~var.~~
Yalnız burada dikkati çeken bir şey var. Çernobil olayı ele alınırken, nedense işin yalnızca teknik yönü ile ilgileniyor. Bu ^{li}ellekte olmalı, olacak ta. Ancak, bununla yetinildi mi, nükleer enerji -nin barışçı amaçlarlar, insanlığın hizmetinde kullanılmasının yerinde olup olmadığı tartışması ile iş sınırlandırıldı mı, ~~xxx~~~~olduğu~~ Bu acı, acı olduğu kadar da öğretici ~~x~~ kazadan, çıkarılması gereken asıl ders arada kaynayıp gidiyor.
Nedir bu ?

2

gereçler özel ilaçla yıkanıyor. Toprağın üst tabakası çıkarılıyor ve özel yerlere gömülüyor. Cernobil bölgesi şimdi yüzlerce taşıt aracının girip çıktığı, binlerce kişinin, çok sayıda aracın geceli gündüzlü çalışma yaptığı, helikopterlerin atom santrali üzerinde ve kent üzerinde sürekli uçuş yaptığı, radyasyonu ölçtüğü, radyasyonun olduğu bölgelerin temizlenmesi işlerine katıldığı büyük bir şantiyeyi andırıyor.

DD, Tüm burjuva iletişim araçlarının hiç değinmedikleri ya da suskunlukla geçiştirdikleri bir ^{ders} sorun da şudur. Cernobil olayından çıkarılacak başlıca ders nedir ? Cernobil atom ^{san}trali kazası ⁿⁱⁿ sonuçları bugün dünyada varolan en küçük bir atom bombasının yol açacağı sonuçlarla kıyaslanamayacak kadar küçüktür. Bugün ise dünyada bu tür binlerce atom bombası bulunmaktadır. Bunlar dünyada tüm canlı varlıkları yüzlerce kez yok edecek güçtedir. Bunlardan sadece birinin patlatılması bile insanlığa sonuçları şimdiden kestirilemecek kayıplar

getirecektir. Ve şimdi ^{bu} varolanlar yetmezmiş gibi bunların sayısını daha da artırmak istiyor. SALT-2 Antlaşmasına uymayacağını söylüyor. ^{Amerika} Amerika'daki bu şahinlere yeryüzü de dar geliyor, bunlar uzaya da nükleer silah yerleştirmeye, her an tepemize indirilecek silahları gözyüzüne yerleştirmek istiyorlar. Çernobil faciasını yaşayan Sovyetler Birliği öteden beri bu korkunç silahların yok edilmesini, uzayan silahlandırılmasının önlenmesini öneriyor ve bu yönde somut adımlar atıyor. Bugün, Çernobil kazasından 1,5 ay sonra bu olaydan çıkarılacak başlıca ders, ^{bu} bu korkunç gücün kontrolden çıkmasını önlemektir. Nükleer savaş önlemek, nükleer silahları yok etmek ^{bu} için savaşım bugün tüm insanlığın ^{başta} başta gelen görevidir. Bu büyük tehlikeye karşı henüz ^{bun-} bunlar konuşmaya başlamadan, ^{önce} önce savaşımı yükseltmek gerekmektedir. ^{Tarih} Tarih göstermiştir: ^{Savaş} Savaş karşı savaşım, henüz savaş başlamadan verilmelidir.

"DKP'nin Sesi"

15.6.1986Paz

"Halkın Kürsüsü"

Çiğdem

- Merhaba değerli dinleyiciler

Bu ~~kız~~ günkü programımıza bir süredir yayınlamayıp elimizde beklettiğimiz bir grup mektupla başlayacağız. Bunlar köylü sorunlarına, tarım, ^{hayvancılık} sorunlarına değinen, çoğu köylülerden ^{dinleyici} gelen mektuplar. Biz bunları bir araya toplayıp, sorunu tüm boyutuyla yansıtır hale gelince yayınlamayı düşünmüştük. Bu amaçla bir süre elimizde tuttuk. ^{zaman sınırlı olduğundan} dinleyicilerimizin mektuplarını, tabii/çoğunu özetleyerek ~~yayı~~ okuyacağız. Sanırız kentlerde, kasabalarda yaşayan dinleyicilerimiz, köy ve tarım sorunlarını, dinleyici mektuplarından öğrenmekten memnun olacaklardır. Ve herhalde köylerde yaşayan, tarım'la, hayvancılıkla, ~~ziraatla~~ uğraşan dinleyicilerimiz bize daha çok

mektup yazacaklardır.

İlk mektubumuz Ege'de küçük bir ilçe de yaşadığını belirten N. Utken adlı dinleyicimize ait. Şöyle yazıyor mektubunda:

- Her akşam saat 8 oldu mu geliyorsunuz yanıbaşına. Bana dünyadan, yurdumdan haberler veriyorsunuz. Acıları, yoksulluğu, savaşımı ve mutlaka ulaşacağımız güzel geleceği anlatıyorsunuz.

Yaşadığım yer Ege'de küçük bir ilçe. Zengin bir toprağı, yumuşak bir iklimi olan yöremizde, zenginliğin ve güzelliğin paylaşımı her yerde olduğu gibi dengesiz ve eşitsiz. Öyle ki, bir bakıyorsunuz bir adamın dağı var. Bir anlamda dağağası denilebilir. Dağ zeytin ağaçlarıyla kaplı. Sayısız işçi ~~toprak~~ toplar zeytinleri, kuyulara doldurur. Ağa, en karlı ~~zeytin~~ mevsimde satar zeytinleri. Ondan sonra gelsin milyonlar... Bu, pamukta da öyle, tütünde de, biber ve fıstıkta da öyle...

Ama sayıları 40'ı, 50'yi bulmaz bunların. Diğer yanda ise sayıları yüzbinleri bulan emekçi köylüler...Aylarca o dağ senin, bu dağ benim, o tarla senin, bu tarla benim, traktörlerle ^{adusu} taşınırlar. Gün boyu ter dökerler, verilecek üç beş kuruş için. Yetmez doymalarına, insanca yaşamalarına. Ne bir güvence ne bir dayanak.

D - N. Utkan, "işte bu kesimden bir aileyi size tanıtmak istiyorum" diyor ve ~~devam ediyor~~ yıllar önce doğu illerinin birinden gencecik yaşlarında Ege'ye gelen bir çiftin bugününü anlatıyor. "Yıllarca, tüm güçleriyle, erkek tarlada, kadın dağda, zengin evlerinde çalışmış" diyor. "Bugün yaşları 40'a dayanmış. Ama bunca çalışma karşılığı ortada ne bir ev, ne dikili ağaç. Eve ekmekten başka birşey girmiyor" diyor. Şöyle devam ediyor:

Y - Milyonlarca insan, Evren-Özal çetesinin yönetiminde, bir

önceki günlerini arar oldular. Oysa yurdum güzel, toprakları bir ana gibi doğurgan, bereketli... Herbirlikte, hepimiz için üretmeyi başlasak bir gün, birtek aç bile kalmaz ülkemizde...

- Akhisar'dan "Ürün" ismiyle yazan ^{bu} din dinleyicimizin mektubuyla devam ediyoruz programımıza. Yine Ege bölgesinden yazılmış mektup. ~~Söyle okuyoruz~~

- Ben Ege'nin güzel bir ilçesinden yazıyorum. ^U İlçemizde pekçok aile için önemli bir gelir kaynağıdır tütüncülük. Biraz anlatayım size: Zor iştir tütüncülük. En küçük bir boşvermeyi kabul etmez. Tüm bir yıl boyunca, yaz-kış demeden, özenle emek harcamayı gerektirir. Ülkemizde 400 bin aile, ~~8~~ yani 2 milyonun üstünde insan ~~kötü~~ tütüncülükle geçinir.

Tütün emekçisi acımaz emeğine. En iyi, en bol ürünü elde edebilmek için, tüm gücünü, tüm özenini verir tütüne. Tek geli-

ridir tütün. Çoluğunu çocuğunu onunla okutur, onunla evlendirir, onunla yer içer... Ama artık bir düş oldu tüm bunlar. Özal hükümetinin yeni tütün politikası ile, değil çocuk okutmak, düğün yapmak, bir yıl boyunca tütünün yetiştirilmesi için yapılan giderler karşılanamaz durumdadır. Bu politikayla üreticinin bir yıl boyunca yetiştirdiği, işlediği ürünün yarıya yakını, işe yaramaz diye tütünden çıkartılmaktadır. Bu da gösteriyor ki, hükümetin amacı kaliteli tütün değil, tütün üreticisini yok etmektir.

- Siz bu tespitinizin ne kadar doğru olduğunu 29 Haziran'da mecliste oldu bittiye getirilerek çıkartılan yasadan sonra ~~anla~~ ~~anla~~ ~~anla~~ anlaşılmıştır. Evet, Özal hükümetinin ~~uluslar~~ ~~ötesi~~ ~~ve~~ yerli tekellerin istediği doğrultuda bir tütün politikası izledi. Düşük taban fiyatları ile, tütünün çoğunun alınmaması ile üreticileri perişan etti. Böylece ~~ülkemizin~~ ~~geniş~~ tütün alanları.

Özal Hükümeti

na tekellerin sömürüsüne uygun hale getirdi. Sonra tütün ithalatını serbest bırakan, yabancı tekellere tütün ~~üretimi~~ sigara üretimi izni veren yani tütündeki devlet tekeli kaldırarak yasayı çıkardı. Yani uluslarötesi ve yerli tekellere "buyrun" dedi. "50 milyonluk türkiye pazarı sizindir." Biliyorsunuz, ~~lüks~~ ^Ankara ¹da sıraya dizilen uluslarötesi tütün tekellerinin üreteceği lüks sigaralardeki türk tütünü oranı % 15'ten daha az. Bu durumda tütün üretimimiz daha da düşecek.
 ✓ Yani ülkemizde tütünden ekmek yiyen 2 milyon insan artık tütünden ekmek ~~yiyecek~~ ^{Birde sigara tütününde ekmekle} ~~yiyecek~~. Bunun için değerli dinleyicimiz, mektubunuzun sonunda belirttiğiniz gibi, "bu hükümete karşı birleşip ^{Sigara fiyatları kat kat yükselecek. 25 milyon insanın sigara} ~~işleri~~ ^{istegi} ~~olunması~~ ^{uçuş sigara mayal olacak.} hakkımızı ~~korumamız~~ korumaktan başka hiçbir yolumuz yoktur".
 (Arpa buğday geç olur adlı) ^{Sigara, tütünün en değerli ürünüdür} türkü ile programımıza devam ediyoruz. Daha sonra ~~ya~~ mektuplarınızı okumayı sürdüreceğiz.

---- Müzik

78-D

- Halkın Kürsüsü'nü dinliyorsunuz. Programımıza Bursa'dan Ali Yavuz'un mektubuyla devam ediyoruz:

- Bursa'nın ünlü karacabey soğanı göz göre göre çürümeye bırakılıyor. Devlet'in sahip çıkmadığı karacabeyli üreticiler, 200 bin ton soğanı satamamanın şaşkınlığını yaşarken, 6 milyar lira değerindeki soğan, alıcı bulanamaktan depolarda çürümeye terkedildi. Soğan üreticileri, "büyük emek verdiğimiz soğanı çöpe dökmenin üzüntüsü bizi hasta etti" diyorlar. Bir üretici şöyle diyordu: "bir dönüm soğan için 60 bin lira toprağa gömdük. Onca emek verdik. Çoluk, çocuk çalıştık, ürün çıkardık. Ancak alıcı bulamadık. Soğan elimizde kaldı, çürüdü. 15 liraya bile alıcı bulamıyoruz. Bu hükümetin tarım politikası bazı şaşkınlığa çevirdi". Devlet soğana da taban fiyatı uygulamalıdır".

- Soğan üreticileri haklı olarak taban fiyatı uygulanmasını

istiyorlar. Ama acaba Özal hükümeti köylülerin bu seslerine kulak verir mi? Bu soruyu sormak bile abes değil mi d.d. Çünkü Özal ülkemizde IMF'nin, Dünya Bankası'nın tarım politikasını uyguluyor. Ve bu politikada ilk sırada şu yazıyor: Taban fiyatlarını düşük tutun. Desteklenecek ürün sayısını azaltın. Giderek tamamen ~~yok ediniz~~ kaldırın... Ve Örneğin ülkemizde pancar hükümetin taban fiyatı ^{uyguladığı} belirlendiği ürünlerden bir tanesi.

~~Ödemiş'ten yazan Aydın Balık~~ Eskişehir'den yazan Kerem Yalçın, "hükümetin düşük taban fiyatları ile pancar üreticisini yok etmeye yöneldiğini" yazıyor. ~~SKR~~ Gönderdiği gazete kupüründe, "1986 yılında verilen 14 liralık pancar taban fiyatı, üretimi sıfırlayacak noktaya getirdi" deniliyor. Yalnız tütün, soğan, pancar mı? Tüm tarım ürünleri üretim alanları, emperyalizmin haciz memurluğunu yapan bu hükümetin darbesini yiyor. ~~Ödemiş~~ İzmir'

den yazan Levent Yavuz, pamuk üreticilerinin sorunlarına maliyetin bile altında belirlenen ~~Ödemiş~~ fiatının ödemişli pamuk değindiği mektubunda, ~~Ödemiş~~ fiatının ödemişli pamuk üreticisini perişan ettiğini yazıyor. Şöyle diyor:

- Ödemiş'te üretici pamuğu 1983 yılında 250 liradan satmıştı. 84'te de, ~~84~~ 85'te de aynı fiattan satmak zorunda kaldı. Oysa aynı dönemde üretim girdileri % 100'ün üstünde pahalılandı.

- Yüzde yüz artış artık çok geride kaldı değil mi değerli dinleyiciler.. Örneğin gübre fiyatları son 5 yılda tam 25 kat ~~pahalılandı~~ arttı. Gübre, üretici ~~alan~~ için en hayati tarım girdisi. Ama hükümet gübreye zam üstüne zam yaptı. Çünkü IMF, ^{görevi} Dünya bankası öyle emrediyordu. Özal hükümetinin ~~amacı~~, halka değil, emperyalistlere ve onların yerli işbirlikçilerine hizmet etmek değil mi? Biliyorsunuz Temmuz ayında, gübre fiyatları ve gübre ithalatı da serbest bırakılacak. Ayrıca hükümet

gübre sübvansiyonunu artık, seçerek verecek. Yani büyük toprak sahiplerine, AnaP'a oy vermeyi kabul edenlere ~~dağı~~ verilecek artık gübre desteği.

köylüler

Oysa ~~gübre~~ ^{ür} fiyatlarının artması, karşısında ancak devlet desteği ile gübre kullanabiliyorlardı. ^{Ülkede gübre kullanımı} ~~Yine de gübre tüketimi~~ azaldıkça üretim düşüyor. Yine İzmit'ten yazan Levent Yavuz'un mektubunda "Buğday ~~üretiminde düşüş~~ ^{azalış} ~~var~~ ^{var} Türkiye Ziraatçıları Derneği Genel başkanı İbrahim Yetkin'in ~~bu~~ ^{bu} şu sözleri yer alıyor: "Buğday üretiminde düşüş var. Bu düşüşten endişe etmekteyiz. Tahminimize göre bu yılki rekolte daha da aşağı düşecektir". Gerçekten de ülkemizde 1982-1985 döneminde üretim düşüşü % 12 oldu. Ülkemiz giderek daha büyük oranlarda buğday ithal eder oldu. Ve emperyalist ~~tekeller~~ ^{tarım tekelleri} teker teker ülkemize gelmeye başladılar.

Yine bir türkü ile devam edelim programımıza... Dahasonra mektuplara devam edeceğiz.

----- Müzik 181 - D Amut Tokcan Panca Beğli ^{u?}

- Bursa'dan yazan bir dinleyicimizin, ülkemizde hayvancılık bir tütün işçisinin üzerine yazdığı bir mektup ve daha sonra da ~~tütün işçileri~~ ^{eserini} ~~üzerine~~ mektubuyla sürdürüyor programımızı. "~~Esli~~" ^{eserini} ~~inmasıyla~~ Bursa'dan yazan dinleyicimiz şöyle diyor:

- Bursa'nın Geçit, Bademli, Nirüfer köylüleri, hayvanlarını kesime gönderiyorlar. Yem fiyatlarının devamlı artması, ayrıca maliyetlerdeki artışlar hayvan üreticilerini zor durumda bıraktı. Üretimden sağlanan fayda, maliyeti karşılamıyor. Hayvan üreticisi köylüler, devletin köylülere yardım etmesini istiyorlar.

- Üreticiler isteklerinde çok haklılar. Çünkü ^{devletin} ~~devletin~~ göre-
vi köylüyü ezmek, yok etmek, onun elinden alıp holdinglere ver-

mek değildir. ~~Devletin~~ ^{Devletin} görevi ülkede üretimi artıracak, ekonomimizi büyütecek bir ekonomik politikayı yürütmek, köylüsüyle, işçisiyle, tüm ~~emekçiler~~ ^{emekçiler} üretkenleri desteklemektir. Ama devlet uluslararası sömürücü tekellerin kuklası olan Tyren-lerin Özel'lerin elinde ^{muayyeni} Ama desteklemek bir yana, bugün ülkemizin başına çöreklenenler adım adım devlet sektörünü tasviye ediyorlar. İşte Ödemiş'ten yazan Aydın Pala, ^{bu konudan} ülkemizde tekeli'e ait sigara fabrikalarının geleceğinden söz ediyor mektubunda. Şöyle yazıyor:

- Büyük parababalarımız Sabancı ve Koç, uzun süredir sigara üretimine el atmak istiyorlardı. Ama ülkemizde tütündeki devlet tekeli buna izin vermiyordu. Bu yıl yurtdışındaki bazı büyük sigara tekelleri ile bağlantı yaparak, devlete ait bazı sigara fabrikalarında incelemeler yaptılar. Sigara üretimine girmek için somut adımlar atıldılar. ~~Görünür~~ ^{sigara} Özel hükümeti tekeli fabri-

İşte bundan birkaç gün önce İzmir'de tek el işçileri, güzel bir direniş örneği verdiler. 5000 mevsimlik tek el işçisi, ikramiyelerinin ~~öden~~ yarısının ödenmek istenmesi üzerine toplu olarak durumu protesto ettiler. Sonra ikramiyelerini ^{alınarak direnişlerini sürdürdükleri} alamadılar. "Özel istifa" sloganları, işçilerin bugünkü konumlarına yükseldi.

Aynı gün İstanbul'da Okumus Holding'e ait Zeytin iplik fabrikasında çalışan 1400 işçi, ikramiyelerinin verilmemesini fabrika bahçesinde oturarak protesto ettiler. Patron işçileri şikayet etti ve patronların hükümeti, patronları korumakla görevli polislerini derhal olay yerine göndererek 73 işçiyi gözaltına aldırdı. ~~Yanık~~

Evet, işçiler direnmekten başka yol olmadığını görüyorlar. Ve bu gün, Türkiye işçi sınıfının şanlı 15-16 haziran direnişini gerçekleştirdiği günün yıldönümünde, saydığımız hareketler ayrı

406
 bir önem taşıyor. 16 yıl önce, 15-16 Haziran 1970'te, 100 binin üzerinde işçi İstanbul'da, İzmit'te, Gebze'de sokaklara dökülmüş Türkiye işçi sınıfı, gür bir sesle, ~~Günün~~ Kendi sınıf sendikası'nı, DİSK'i tasviye etmeye yönelik yasal değişikliklere hayır dedi o gün. Tüm ~~halk~~ ^{garihi} halk, işçi sınıfının birleşik gücünün ülkeyi ilerletecek tek güç olduğunu gördü. Bugün, Evren-Özal çetisinin elinde uçuruma sürüklenen ülkemizi kurtarmakta işçi sınıfına büyük görev düşüyor. Bu görev zaman geçirmeden harekete geçmek görevidir.

Programımızın sonuna geldik d.d. İzmir'den Fidan ~~Ö.~~ Kurtuluş adlı dinleyicimizin ~~bir~~ mektubunda sorduğu soruyu cevaplayarak bitirelim programımızı. Dinleyicimiz, TKP'nin sesi radyosunun yayın programını soruyor."Hangi gün, hangi program var, yayın kaçta başlıyor, kaçta kadar sürüyor?" diyor.

~~yayınlarımızda~~

TKP'nin Sesi radyosunun programı 2 ayrı bölümden oluşuyor d.d.

Birinci bölüm, iç ve dış haberler ve günün yorumu. İkinci bölüm ise günlük olarak değişiyor. Biz size 2. bölümün günlük olarak değişen programını veriyoruz şimdi:

Pazartesi ve Perşembe günleri, değişik konularda yazılardan oluşuyor yayınıımız. Çarşamba ve Pazar günleri "Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır" programı yer alıyor. Çarşamba günleri ayrıca, sizlerden gelen tüm mektupların tam dökümünü verdiğimiz Yarışma programı var. Salı günleri yine mektuplarınızda yer alan soruları cevapladığımız "gelin tartışalım" programını dinliyorsunuz. Şu anda dinlediğiniz Halkın Kürsüsü programı ise haftada iki kere yayınlanıyor. 1. Halkın Kürsüsü, cuma günü öğleden sonra yayına giriyor ve Cumartesi günü öğlene kadar yayınlanıyor. 2. Halkın Kürsüsü programı, Cumartesi öğleden sonra yayına giriyor ve

tüm Pazar günü yayınlanıp, Pazartesi günü öğlene kadar sürüyor.

Tüm bu düzenli programlar dışında , ayın ilk Pazartesi günü ve 15'inden sonraki ilk Pazartesi günü , tüm yayın iki ayrı bank olarak Atılım'ın okunmasına ayrılıyor. ^{Yani} ~~Mesela 7x8~~ sabah 7 yayını mızda Atılım'ın bir bölümünü, sabah 11 yayını mızda daha başka yazılarını dinliyorsunuz.

Eden ~~7~~ Kurtuluş ~~ad~~ ismiyle yazan dinleyicimizin isteğini de böylece yerine getirdikten sonra, hepinize Cuma günü tekrar birlikte olmak dileğiyle hoşçakalın diyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI